

LOYENS  LOEFF

Freedom is the right to say that two plus two make four.  
If that is granted, all else follows.

George Orwell (1984)

February 2014 – Hans Bakker

---

## **Hans Bakker**

- 1974 – 1981 Inspectie vennootschapsbelasting Amsterdam
- 1981 – 2000 Ministerie van Financiën
- 2000 – nu Loyens & Loeff

## Een paar praktische ijkpunten

- 1986 BNB 1985/1: VUT reserve toegestaan, maar hoe groot?  
VUT resolutie: “Ten einde de berekeningsgang voor zoveel mogelijk te vereenvoudigen en een zoveel mogelijk gelijke behandeling van in vergelijkbare omstandigheden verkerende belastingplichtigen tot stand te brengen keur ik goed, ....”
- 1980 inventarisatie ontgaansstructuren: tegengaan door wetgeving of in uitvoering? Coördinatiegroep Taxhavens; Orientatienota
- 1995 Wetsontwerp “teggengaan uitholling belastinggrondslag en versterking fiscale infrastructuur”
- 2006-08 Belastingplicht woningcorporaties: VSO 1 en VSO 2

## **Belastingheffing**

- Geen siertuin, maar een aardappelakker
- Het hoeft niet mooi te zijn, maar het moet wel goed werken
- Er moet geoogst kunnen worden, maar zonder schade
- Geen verrassingen bij de verdeling

## Het verschil

Principle based : een groothoeklens zonder focus

Administratie, belastingplichtigen en rechter doen er jaren over om een scherp beeld te krijgen

Proces met weinig maatschappelijke waarde, vergeleken met het alternatief

Rule based: focus direct aanwezig; verkeerd gericht kan direct hersteld worden

Of gaat het niet zozeer om principle based, maar om een vangnet?

---

## **De keuze**

Belastingwetgeving grijpt voortdurend in op alle aspecten van de samenleving  
Wetgever moet zich verplicht voelen regels helder en uitputtend te formuleren  
Alleen dan is er sprake van de minste verstoring door regelgeving  
(afgezien van de inhoud van de regel)

Rule based: “flexible response” onderdeel van de benadering; helderheid is altijd binnen bereik

Principle based: afwachten

Onzekerheid is niet het zelfde als flexibiliteit, en werkt remmend

---

## **Principle based bestrijdt ontgaan beter dan regels?**

Goed koopmansgebruik is geen goed voorbeeld

Toepassing van fraus legis is toepassing van de regel niet van een principe

Artikel 3.92b Wet IB 2001 is een vangnet bepaling

“A return designed to be economically equivalent to interest is to be taxed in the same way as interest”

---

## Wiens anti-misbruik begrip?

EU voorstel voor algemene anti-misbruik bepaling

Staatssecretaris Weekers 21 januari 2014:

- EU GAAR voorstel vaag; leidt tot interpretatieverschil en rechtsonzekerheid.
- NL wil eigen instrumenten handhaven (fraus legis, richtige heffing)
- Verwacht wel dat betaald wordt, maar niet volledig afdwingbaar – andere partijen (consumenten) hebben ook een rol

Wiens fair-share begrip? Maak ik dat uit of jij? Links of rechts?

Wat is te weinig? Maar ook: wat is te veel?

De fair-shareplicht geldt de wetgever; de nakomingsplicht de belastingbetaler

---



## **BEPS rethoric**

Michael Danilack, deputy commissioner (international) IRS Large Business and International Division, 30 januari 2014:

“Agents from tax authorities around the world are taking positions that may not be in line with established rules because of influence from the political rethoric surrounding reform efforts such as the BEPS project.”

---

## Hoge Raad geeft voorrang aan zekerheid

Hoge Raad 7 februari 2014

“De Hoge Raad ziet geen reden tot een ander oordeel te komen indien in een zodanig geval ten tijde van de storting van het kapitaal het risico dat dit kapitaal daadwerkelijk zal worden aangesproken voor de betaling van schulden verwaarloosbaar lijkt en daardoor, in zoverre, nauwelijks verschil bestaat tussen die kapitaalstorting en het verstrekken van een geldlening. Het maken van een uitzondering op de hoofdregel afhankelijk van de mate van risico zou tot rechtsonzekerheid leiden over de vraag waar bij naamloze en besloten vennootschappen de grens moet worden getrokken tussen het verstrekken van risicodragend kapitaal en het verstrekken van een geldlening.”

## **Aanpassing regels is het antwoord**

Starbucks

“Aha, maar dan is het de overheid en de fiscus die in gebreke is gebleven”

OECD inventarisatie

150 structuren

Regels, niet principes lossen dit op

**Stelling: de focus van het publieke debat is verkeerd**

Ontgaan en ontwijken kan gemakkelijk genoeg worden tegengegaan door adequate regelgeving

Het echte en veel groter probleem van belastingheffing is: fraude.

---